

Ideëënwijzer

bij KITS, de krant waar nieuws in zit

34ste jaargang - Nr. 13 - Maart 2024

Redactie: Soetkin De Temmerman, Ingeborg Hendriks, Jurgen Kolgen, Ellen Somers, Kelly Theunis en Wim Vromant

Kits - Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.

Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.

Surf naar www.kits.be en voer de webcode van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Pas op bij de overweg!

- Niveau:
- Sluit aan bij artikel 'Let op slagbomen' op pag. 1.
- Motivatie
Spijtig genoeg gebeuren er vaak ongevallen bij overwegen. De belangrijkste oorzaak hiervan is het niet respecteren van de verkeersregels. Het is belangrijk dat kinderen hieromtrent gesensibiliseerd worden. In deze les worden de leerlingen gewezen op de veiligheidsrisico's rondom het spoor en de regels bij het oversteken van een overweg. Ook wordt aandacht besteed aan verkeersborden en de remweg van de trein en andere voertuigen. Deze les sluit aan bij het vak Wereldoriëntatie, deeldomein 'mens en ruimte' (verkeersveiligheid).
- Doelstellingen
 - De leerlingen zijn zich bewust van de gevaren bij het oversteken van een overweg.
 - De lln. kennen de waarschuwingssignalen bij een overweg.
 - De lln. houden zich aan de regels bij het oversteken van een overweg.
 - De lln. kennen de betekenis van enkele belangrijke verkeersborden.
 - De lln. weten dat de remafstand van een voertuig afhankelijk is van de snelheid en het weertype.
- Werkwijze
 - **Instap:** Toon op het digibord de verkeersborden A45 en A47 (zoekwoorden intypen in Google). Weten de leerlingen wat deze verkeersborden betekenen? (*Het eerste bord duidt op een overweg met een enkel spoor en het tweede op een overweg met twee of meer sporen.*)
 - **Kern:** Lees samen het artikel 'Let op slagbomen' en laat de leerlingen hier vrij op reageren. Schrikken ze van dit nieuwsbericht? Bekijk daarna klassikaal het filmpje www.youtube.com/watch?v=ra-CIC9Vvo0 over de risico's van de overweg. Laat de leerlingen de belangrijkste boodschap samenvatten. Bespreek vervolgens de verkeerssituatie rond overwegen in de buurt van de school. Zijn er leerlingen die regelmatig zo'n overweg moeten oversteken? Zijn ze daarbij voorzichtig en volgen ze de regels goed op? Hebben ze wel eens gezien dat iemand over het spoor liep of

zomaar bij rood licht overstak? Wat doe je dan? Laat enkele leerlingen hun verhaal doen en benadruk hoe gevaarlijk het is om je niet aan de regels te houden. Trainen gaan sneller dan je denkt en je loopt het risico om te struikelen of vast te komen zitten met je fiets. Kom ook even terug op de auto die stilvalt op het spoor (min. 3.09). Wat moet je doen in zo'n situatie? (*Verlaat zo snel mogelijk het voertuig, bel de hulpdiensten om het treinverkeer stil te laten leggen en geef de informatie die staat op de sticker bij de overweg door: het nummer van de spoorlijn en de overweg, de straatnaam en gemeente*).

- **Slot:** Laat de leerlingen in duo's de vragen op de werkbladen maken en overloop de antwoorden na afloop klassikaal. Vergelijk bij vraag 5 de remafstanden van de voertuigen bij de gekozen snelheden en weertypen. Wijs erop dat de remweg bij een hogere snelheid en slechter weer langer wordt en dat het belangrijk is daarmee in het verkeer rekening te houden. Voorzichtigheid is dus geboden.

- Meer informatie
Hier lees je meer over de verschillende spoorwegovergangen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Overweg>

2. Podiumkunsten

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Wereld Theaterdag' op pag. 1.
- Motivatie
Theatereducatie is niet alleen leuk, maar ook waardevol. Het bevordert het empathisch vermogen, stelt kinderen in staat om hun creativiteit te ontdekken en heeft een positieve invloed op de taalontwikkeling en het zelfvertrouwen van leerlingen. Naar aanleiding van de Wereld Theaterdag op 27 maart introduceren we de leerlingen in de wereld van het theater. In aansluiting hierop kunnen de leerlingen aan de hand van een dramaopdracht zelf van het theater proeven. Deze les sluit aan bij het vak Muzische Vorming (deeldomein 'drama').
- Doelstellingen
 - De leerlingen weten wanneer en waarom men de internationale Wereld Theaterdag viert.

- De lln. verdiepen zich in de geschiedenis van het theater.
- De lln. kennen verschillende theatervormen.
- De lln. worden nieuwsgierig naar de wereld van het theater.
- De lln. proeven van het theater door zelf een klein optreden te geven.
- Werkwijze
 - Instap: Bekijk klassikaal het volgende filmpje: www.youtube.com/watch?v=18mpZjhyX8. Wie heeft er al eens een theateervoorstelling gezien? Laat de leerlingen vertellen over hun ervaringen. Vertel dan dat het 27 maart Wereld Theaterdag is: een goede reden voor een reis door de wereld van het theater!
 - Kern: Lees samen het artikel 'Wereld Theaterdag' en laat de leerlingen daarna in duo's aan de werkbladen werken. Controleer de antwoorden klassikaal. Vervolgens kunnen de leerlingen eventueel in groepjes quizvragen over het theater voor elkaar bedenken. Naast de website van Wikikids over het theater die de leerlingen bij het oplossen van de vragen al hebben geraadpleegd, kunnen ze daarbij ook deze sites gebruiken: www.docukit.nl/spreekbeurt/het-theater en www.toneelschrijver.be/geschiedenis/overzicht.
 - Slot: Nadat de leerlingen zich in het theater hebben verdiept, willen ze het natuurlijk ook zelf ervaren. Laat de leerlingen in groepjes van vier tot zes leerlingen een minioptreden voor elkaar verzorgen. Dat kan een toneelstukje zijn, maar ook een pantomime of het maken van een 'tableaux-vivant' (levend schilderij). Op de volgende site zijn enkele spelvormen te vinden: <https://dramaonline.nl/pantomime-tot-tableaux-spelvormen>. Geef de leerlingen eventueel een thema mee ter inspiratie, bijvoorbeeld 'Een grappig misverstand', 'Een dag op school' of 'Een magische reis'. Vooraf brainstormen helpt de ideeënstroom op gang. Geef de leerlingen voldoende tijd om hun act te oefenen en boots tijdens de optredens de situatie in het theater zo goed mogelijk na. Markeer bijvoorbeeld duidelijk waar het podium is, zorg voor een sfeervolle aankleding en kondig als een heuse presentator de verschillende optredens aan. Natuurlijk worden alle optredens beloond met een overweldigend applaus!
 - Tip: Een voorstelling in een echt theater is een bijzondere belevenis. Wijs de leerlingen daarom op jeugdtheatervoorstellingen in de eigen regio.
- Meer informatie
 - Josée Gruwel, *Het theater* uit de serie 'Informatie' (396). Documentatiecentrum, 2015, ISBN 9789001836405.
 - Serie 'Sterrenjacht': *Het circus, Hiphop, Streetdance, Musical, Streetstyle, Straattheater*. Schoolsupport Uitgeverij BV, 2017, EAN 7436956496483.

3. De stem van de rivier

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Bellen met de Maas' op pag. 4.
- Motivatie

Mensen hebben mensenrechten, maar zouden rivieren, bergen en bossen niet ook rechten moeten hebben? De Nederlander Milan Meyberg vindt van wel. Hij wil de rivier de Maas een stem geven door met behulp van AI een app te

- bouwen waarmee je met de rivier in gesprek kan gaan. De leerlingen denken na over de mogelijkheden van zo'n app, kruipen zelf in de huid van de Maas en gaan met elkaar in debat over de relatie tussen de mens en de natuur. Deze les sluit aan bij de vakken Natuur en techniek, Mavo en PAV.
- Doelstellingen
 - De leerlingen kruipen in de huid van de Maas en bedenken wat die rivier ons te vertellen heeft.
 - De lln. verdiepen zich in de mogelijkheden van AI.
 - De lln. verdiepen zich in de relatie tussen de mens en zijn natuurlijke omgeving.
 - De lln. ontwikkelen een respectvolle houding ten opzichte van de natuur.
 - De lln. oefenen in het beargumenteren van hun mening.
- Werkwijze
 - Instap: Vertel dat de rivier Whanganui in Nieuw-Zeeland door het Maorivolk wordt beschouwd als een levend wezen. Na een strijd van 150 jaar hebben de Maori het voor elkaar gekregen dat de Whanganui wordt gezien als een rechtspersoon; dat wil zeggen dat de rivier net als de mens wettelijk bepaalde rechten heeft. Meer informatie hierover lees je op: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Whanganui_\(rivier\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Whanganui_(rivier)). Wat vinden de leerlingen daarvan? Zouden rivieren een eigen stem moeten hebben om te zeggen wat voor hen belangrijk is?
 - Kern: Laat de leerlingen individueel het Kits-artikel op pag. 4 lezen en vraag 1 tot en met 3 beantwoorden. Bespreek na afloop de antwoorden en laat bij vraag 3 enkele leerlingen voorlezen welke woorden ze de Maas in de mond hebben gelegd. Laat de klas hierop reageren. Hoe kunnen ze de stem van de Maas erin 'herkennen'? Vinden ze dat dit perspectief nieuwe inzichten geeft? Vraag ook aan de leerlingen hoe het was om zich in te leven in een rivier. Laat de klas dan in groepjes van vier debatteren over de stellingen bij vraag 4. Geef aan dat deze vraag de voorbereiding is op een klassikaal debat.
 - Slot: Laat per stelling steeds één groepje het voortouw nemen door zo overtuigend mogelijk te beargumenteren waarom de stelling volgens hen wel of niet klopt. Groepjes met een afwijkende mening mogen daar vervolgens op reageren met tegenargumenten. Onderzoek daarna gezamenlijk de verschillende kanten die naar voren zijn gebracht. De Maas kan bijvoorbeeld niet denken of voelen, maar is wel voortdurend in beweging, reageert op invloeden van buitenaf en kan worden beschouwd als gezond of minder gezond. Menselijke activiteit als het lozen van afval, de scheepvaart en het toerisme kunnen de rivier schaden, maar op langere termijn is een gezonde rivier ook in het belang van de mens.
- Meer informatie
 - Sites met achtergrondinformatie:
 - www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/03/14/krijgt-rivier-de-maas-een-stem-dankzij-ai-nederlander-milan-mey
 - <https://www.ivn.nl/leren-over-de-natuur/moeder-aarde-in-de-grondwet/>
 - www.uu.nl/nieuws/rivier-de-maas-een-rechtspersoon-die-haar-eigen-gezondheid-welzijn-en-belangen-kan-verdedigen
 - Een jeugdboek over het belang van rivieren voor de mens en wat wij kunnen doen om de rivieren te redden: *Rivieren* uit de serie 'Aarde in gevaar'. Schoolsupport, 2018, ISBN 9789463411868.

Sleutel bij de werkbladen

1. Pas op bij de overweg!

1. eigen antwoord
2. Het belsignaal klinkt. – Er knippert een licht. – De slagbomen dalen.
3. C3: Verboden toegang in beide richtingen voor iedere bestuurder. – C19: Verboden toegang voor voetgangers. – A41: Pas op: je nadert een overweg met slagbomen.
4. B1: Geef voorrang. – C1: Verboden in te rijden voor iedere bestuurder. – C11: Verboden toegang voor fietsers.
5. a. De remweg van een auto met een snelheid van 50 km per uur is bij droog weer bijvoorbeeld 26,8 m, bij regen 31,9 m en bij ijzel 35,8 m.
b. Hoe sneller het voertuig rijdt, hoe langer de remweg is. Bij regen neemt de remweg toe en bij ijzel nog veel meer.

2. Podiumkunsten

1. 27 maart – wereld – belang – vooroordelen – inleeft – begrijpen
2. Toen mensen nog niet konden schrijven, vertelden ze alles aan elkaar door. Maar mensen wilden meer dan alleen maar woorden, ze wilden de verhalen ook kunnen tonen.
3. ballet – opera – mime – musical – poppentheater – moderne dans
4. komedie: toneel om mensen aan het lachen te maken – tragedie: toneel met een verdrietig of rampzalig verloop – saterspel: een soort blijspel
5. Beide stellingen zijn niet waar. In het oude Griekenland mochten de vrouwen niet meedoen, bij de Romeinen wel. Bij de Romeinen was het theater minder populair dan in

het oude Griekenland.

6. Welke verhalen werden vooral verteld in de middeleeuwen? – Waarom werd het theater op het einde van de middeleeuwen in sommige landen verboden?
7. renaissancetheater: weinig decor wel kostuums, openluchttheater – barok: verplaatsbaar decor, overdekt theatergebouw – 19de-eeuwse theater: romantiek en melodrama
8. William Shakespeare – in 1564 in Stratford-upon-Avon (Engeland) – 38 – Romeo en Julia, Hamlet, King Lear

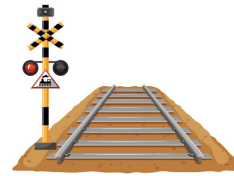
3. De stem van de rivier

1. a. en b. eigen antwoorden
2. a. Door informatie in te voeren die kan fungeren als het geheugen van de rivier. Daaruit kan 'de rivier' putten als hij 'spreekt'.
b. Bijvoorbeeld informatie over temperatuur, stroming, waterkwaliteit, vissen, (water)planten, bruggen, dammen en sluizen.
c. eigen antwoord
d. Bijvoorbeeld hoe het er onder water uitziet of hoe het er vroeger op die plek uitzag.
3. eigen antwoord
4. eigen antwoorden

4. Kits Nieuwsquiz 13

1. c – 2. a – 3. c – 4. b – 5. b –
6. c – 7. a – 8. b – 9. c – 10. a

Pas op bij de overweg! (1)

1. Geef jouw mening over mensen die slagbomen of andere signalen aan de overweg negeren.

.....

.....

.....

2. Bij de meeste overwegen zijn er drie signalen om een naderende trein aan te kondigen. Welke?

1.

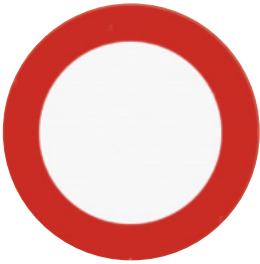

2.

3.

3. Deze borden kan je vinden bij een overweg. Wat betekenen ze?

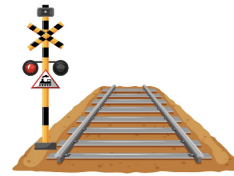
Als je twijfelt, kan je de betekenis opzoeken op www.verkeersbord.be/official/

		
C3	C19	A41
.....

4. Ken je ook deze borden? Ze komen vaak voor. Wat betekenen ze?

		
B1	C1	C11
.....

Pas op bij de overweg! (2)

5. Een trein die 120 km per uur rijdt, staat wanneer hij remt pas na meer dan 700 m volledig stil.
De treinbestuurder kan niet eventjes snel van spoor wisselen als hij iemand op het spoor ziet.
Ontwijken is dan dus niet meer mogelijk. Hoe zit dat bij andere voertuigen?

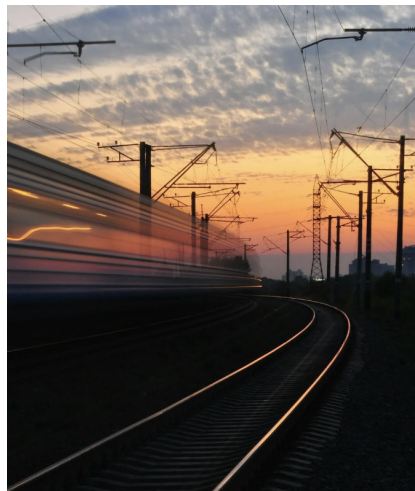
a. Zoek via <https://stopafstand.mijnrijbewijsb.be> uit wat de remafstand is bij verschillende snelheden en weertypen. Kies zelf het voertuig, de snelheid en het weertype en laat de reactietijd ongewijzigd.
Wat is de remafstand? Vul hieronder de resultaten in.

Voertuig	Snelheid	Weertype	Remafstand

b. Wat leren deze cijfers jou over de remweg van een voertuig?

.....

.....

Podiumkunsten (1)

1. Lees het artikel 'Wereld Theaterdag' en vul de tekst aan.

Op vieren we Wereld Theaterdag. Theatermakers over de hele vragen die dag aandacht voor het van theater. Het is geschikt om te verminderen. Wanneer je je in iemands verhaal, ga je die persoon beter

2. Hoe werd het theater geboren?

.....
.....
.....

3. Er zijn veel verschillende soorten theater.

Hieronder zie je er enkele.

Weet jij hoe ze heten? De eerste letter krijg je cadeau.

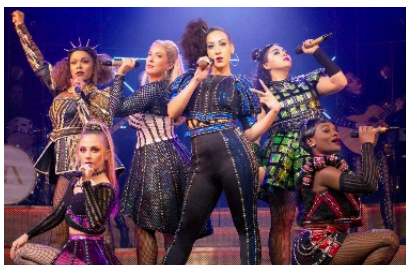
b.....

o.....

m.....

m.....

p.....

m..... d.....

Beantwoord vraag 4, 5, 6 en 7 door gebruik te maken van deze website: <https://wikikids.nl/Theater>

Podiumkunsten (2)

4. Welke drie genres kende het oud-Griekse theater?

Licht elk genre kort toe.

5. Waar of niet waar?

Verbeter de zin als dat nodig is.

- Bij de Grieken mochten vrouwen meedoen in het theater.

waar niet waar

- In het oude Griekenland was het theater minder populair dan in het Romeinse Rijk.

waar niet waar

6. Welke vragen horen bij onderstaande antwoorden?

VRAAG:

ANTWOORD: Er werden in die tijd vooral bijbelverhalen opgevoerd.

VRAAG:

ANTWOORD: Omdat de kerk verzwakt was en het protestantisme het theater afwees.

7. Noteer de theaterkenmerken op de juiste plaats.

romantiek en melodrama - weinig decor wel kostuums -
verplaatsbaar decor - openluchttheater - overdekt theatergebouw

renaissancetheater	barok	19de-eeuwse theater

Podiumkunsten (3)

8. Bekijk dit filmpje en beantwoord de vragen.

<https://schooltv.nl/video-item/cliphanger-wie-was-shakespeare>

Over wie gaat het filmpje?

.....

Wanneer en waar werd hij geboren?

.....

Hoeveel toneelstukken heeft hij geschreven?

.....

Noem drie toneelstukken die nog steeds worden gespeeld.

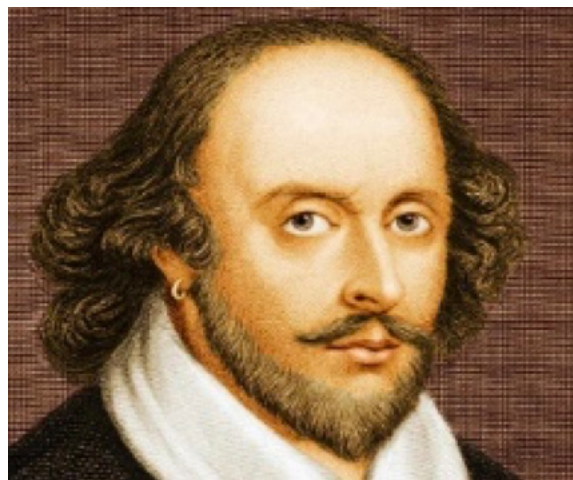
.....

.....

.....

De stem van de rivier (1)

1. Via een app kan je straks misschien videobellen met de Maas.

a. Zou jij gebruikmaken van die app?

Leg je antwoord uit.

.....

.....

b. Bedenk een vraag die je aan de rivier zou kunnen stellen.

.....

.....

2. Denk mee met de bouwers van de app.

a. Hoe kan AI ervoor zorgen dat de Maas een eigen stem krijgt?

.....

.....

b. Welke informatie moet worden ingevoerd?

.....

.....

c. Hoe zou de rivier moeten klinken?

.....

.....

d. Wat zou de rivier van zichzelf kunnen laten zien tijdens een videocall?

.....

.....

3. Tijd om de Maas zelf aan het woord te laten!

Kruip in de huid van de rivier en beantwoord de vraag die je bij 1.b. hebt bedacht.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Foto Jan Lapere - Wikimedia Commons

De stem van de rivier (2)

4. Geef je mening over de volgende stellingen.

🌿 Mensen moeten beter luisteren naar de natuur.

.....

.....

🌿 De Maas heeft andere belangen dan de mens.

.....

.....

🌿 Een rivier is een levend wezen.

.....

.....

🌿 Door AI kunnen we meer contact krijgen met de natuur.

.....

.....

🌿 Ook andere natuurelementen zouden een stem moeten krijgen, bijvoorbeeld: de zee, de bossen, de lucht, de insecten, onze huisdieren ...

.....

.....

Foto Martin D. - Wikimedia Commons

Kaart Hans Erren - Wikimedia Commons

Kits Nieuwsquiz 13

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 13 van maart 2024.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

- Welk artikel maakt het meeste kans om nepnieuws te zijn?
 - a. Een artikel van een wetenschapper die schrijft over een nieuwe studie.
 - b. Een artikel van een journalist die verslag uitbrengt van een betoging.
 - c. Een artikel van een bedrijfsleider die beweert dat zijn nieuwe product beter is dan dat van alle concurrenten.
- Wat is een belangrijke functie van theater, en kunst in het algemeen?
 - a. De mensen aan het denken zetten.
 - b. De mensen bezighouden.
 - c. De mensen aan het lachen maken.
- Welke zin over baby Roos is juist?
 - a. Bart De Wever gaf haar de naam Roos.
 - b. Haar naam kan niet meer veranderen.
 - c. Ze werd gevonden door een wandelaar.
- Wat is volgens Barack Obama een goede eigenschap van bedrijfsleiders en politici?
 - a. Dat ze de waarheid mooier voorstellen dan hij is.
 - b. Dat ze verhalen kunnen vertellen die burgers inspireren.
 - c. Dat ze verhalen vertellen die mensen aanspreken, ook al zijn ze onjuist.
- Wat weten we over de politieagent die om het leven kwam bij een huiszoeking?
 - a. Hij was 35 jaar en vader van twee kleine kinderen.
 - b. Hij was gepassioneerd door zijn beroep en door sport.
 - c. Hij was 36 jaar en had dit jaar de beroemde Dakar-rally gereden.
- In welke landen is de kindersterfte met 75 procent gedaald?
 - a. in Cambodja, Burundi en Malawi
 - b. in Mongolië, Rusland en Cambodja
 - c. in Malawi, Rwanda en Mongolië
- Wat deden Russen die wilden protesteren tegen de verkiezingen?
 - a. Ze staken stemhokjes in brand.
 - b. Ze stalen de inhoud van de stembussen.
 - c. Ze goten inkt over de mensen die in de stembureaus werken.
- Wat is het? Een tijdelijk kunstwerk dat bestaat uit afzonderlijke elementen die samengebracht zijn op een speciaal daarvoor uitgekozen plaats.
 - a. een opvoering
 - b. een installatie
 - c. een dilemma
- Wat hopen onderzoekers te bereiken door het loopje van pinguïns te bestuderen?
 - a. Ze hopen dat ze op die manier zullen ontdekken waarom deze vogels niet kunnen vliegen.
 - b. Ze hopen dat ze deze kennis kunnen gebruiken om betere schoenen voor peuters te maken.
 - c. Ze hopen dat de kennis daarvan kan helpen voor mensen die moeite hebben met stappen.
- Waar ga je het best naartoe als je van knutselen houdt?
 - a. naar de Fiksfabriek
 - b. naar *The Crystal Ship*
 - c. naar 't Struisvogelnest

Foto: Pexels

Foto: Pexels